Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання VIII. № 81 (781). НЕДІЛЯ, 9 ЛИПНЯ 1967 р. Ціна 2 коп.

Кіровоградська обласна бібліотека ім. Н. К. Крупської
ОУНБ ім. Д. І. Чижевського

На полях колгоспу «Дніпро» Онуфріївського району лягли високі валки. Слідом за косарями в степ вийшли комбайнери. Серед кращих — Микола Єрух. Комбайнер сподівається нинішніх жнив впоратися з роботою на 250 гектарах.

Фото В. КОВПАКА.

єдина родина

СТАН «1700» ПУЩЕНО

На заводі «Запоріжсталь» став до ладу діючих другий числом стан «1700». Від першого він відрізняється вищим ступенем автоматизації.

НАЙБІЛЬШИЙ НАФТОПРОВІД КРАЇНИ

Проектне завдання найбільшого в країні магістрального нафтопроводу на ділянці Мангишлак — Поволжя — Україна загальною довжиною близько 2500 кілометрів розроблено в київському інституті «Південдіпротрубопровід». На трасі передбачено збудувати 14 перекачувальних насосних станцій та резервуари на 20 тисяч кубометрів нафти.

(РАТАУ).

У ПШЕНИЧНОМУ ПЛАВАННІ

— Вставай, Володю!

У сина на світанку медом змазані очі, він ніяк не може розплющити їх, кілька хвилин обнімає подушку, врешті встає, готовий в будь-яку секунду розплакатися. Ми даруємо йому жмут золотого колосся і відводимо до бабусі.

— Куди, мамо?! — лунає вслід традиційне запитання.

— У пшеничне плавання! — відповідаємо йому і прискорюємо крок, бо роса синіми дзвонами злітає до сонця. А по дорозі нам пригадуються комсомольські збори, присвячені збиранню.

— Кого візьмеш у помічники?—запитали мене, коли сходив з трибуни.

— Дружину візьму, Ліду. Давно проситься, — відповів я і відчув, як пішов шумок залом. А наступного дня ми вже робили пробний виїзд, заключивши змагання з агрегатом Юрія Будафи.

Десять, п'ятнадцять, тридцять гектарів... Агрегат працює безперебійно. Раз у раз до нас під'їздять бригадир тракторної бригади Михайло Семенович Гордієнко, секретар комсомольської організації Михайло Куделя.

— Читали умови змагання за звання кращого молодого комбайнера України? — спитав учора Михайло і подав газету.

Зараз ще важко сказати, хто з молодих механізаторів здобуде першість на жнивах у нашій артілі, але увага, яку нам приділяють, приємна. Зрештою, справа й не в першості. Чудово, що в ювілейному році визрів хороший урожай. А це піддає нам наснаги. Адже на стогектарній площі, де ми зараз працюємо, за приблизними підрахунками, з гектара одержується близько тридцяти центнерів пшениці.

Пізно ввечері ми, буває, заходимо за Володею. Якось чуємо — запитують його ровесники на вулиці:

— А де ж твоя мама?

— В пшеничному плаванні, — відповідає нашими словами син. Ми кидаємось до нього, беремо на руки і говоримо:

— Незабаром повернемося з плавання, синку! З щасливого, врожайного плавання.

Іван ВОРОБИОВ,
комбайнер.

с. Успенка,
Онуфріївського району.

УРОЧИСТІ ЗБОРИ В КИЄВІ

КИЇВ, 7 липня. (РАТАУ). Авіатори України гідно зустріли своє традиційне свято — День повітряного флоту СРСР. Виконуючи соціалістичні зобов'язання, взяті на честь 50-річчя Великого Жовтня, вони успішно справляються з виробничими завданнями. З початку ювілейного року перевезено близько 3 мільйонів пасажирів, велику кількість різних вантажів, оброблено з повітря 10 мільйонів гектарів колгоспних та радгоспних земель.

Сьогодні в окружному Будинку офіцерів відбулися урочисті збори, присвячені Дню повітряного флоту СРСР. Зал заповнили воїни Радянської Армії, працівники цивільної авіації, представники партійних, радянських і громадських організацій міста.

До почесної президії зборів одностайно обирається Політбюро Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу.

З доповіддю виступив командуючий військово-повітряними силами Київського військового округу, Герой Радянського Союзу, генерал-лейтенант авіації В. А. Колесник.

Начальник Українського управління цивільної авіації заслужений пілот СРСР М. Г. Ковтюх, секретар Київського міськкому КП України Г. Г. Романчук, слюсар Київського авіаційного заводу В. В. Савельєв, секретар Київського міськкому ЛКСМУ Й. І. Прокопенко тепло вітали авіаторів, побажали їм нових успіхів у благородній, мужній праці на благо любимої Батьківщини.

З великим піднесенням учасники урочистих зборів прийняли вітальний лист на адресу ЦК КПРС.

На закінчення зборів відбувся великий концерт.

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ АВІАЦІЇ

Малюнок В. ОСТАПЕНКА.

Орлята вчаться літати

Нашу школу вищої льотної підготовки можна порівняти з гніздом, в якому підростають орлята. Кінчаються роки навчання — і молоді пілоти, штурмани, диспетчери залишають її, розлітаючись в різні кутки нашої Батьківщини. У них згодом виростають міцні крила, вони стають справжніми майстрами льотної справи. Наш колишній випускник Сергій Пряхін — полярний пілот, колишній секретар комсомольської організації одного із підрозділів Ігор Кошкін працює штурманом в Новосибірському аеропорту.

Комсомольська організація ШВЛП разом з командирами дбає про те, щоб курсанти добре навчались, були дисциплінованими. В цьому році в підрозділах з цих питань проведено комсомольські збори, організовано змагання. На перше місце вийшли курсанти підрозділу, де командиром тов. Сліпаков, а комсоргом Олександр Рудік.

В. ЧОБОТАРЬОВ,
секретар комітету комсомолу Кіровоградської ШВЛП.

ВСЕ ВИЩЕ І ВИЩЕ...

Кілька разів на день повітряний лайнер «АН-24» робить рейси на Київ. На фото вгорі: посадка в літак.

На фото внизу: екіпаж «АН-2» — два Василі: Ващенко і Ковальов.

Фото В. КОВПАКА.

ВОНИ колись літали. На близьких і далеких повітряних трасах. Були командирами літаків, штурманами і бортрадистами. А одного разу лікар, винувато ховаючи погляд, написав у їх службових посвідченнях «За станом здоров'я...» Він розумів, що значать для льотчика оті кілька сухих невблаганних слів.

Ранком, як і кожного дня до цього, вони приходили в аеропорт і... залишались на землі. Хто диспетчером, хто в іншій наземній службі. Звикалися з новою роботою, але ніяк не могли звикнути до думки, що вже ніколи їм не сісти за кермо літака. А в цей час їх місце в кабіні займав юнак і вперше виводив на злітну полосу свій повітряний корабель. Сьогодні, коли я прийшов у Кіровоградський аеропорт, мою увагу привернув бойовий листок «На старт!»:

«Командування, партійна, комсомольська організації, колектив аеропорту поздоровляють командира літака Адаменка Валерія з першим самостійним пасажирським рейсом. Успіхів тобі і високого неба, Валерію!»

В цей час Валерій був у польоті, а з ним підтримували постійний зв'язок його старші товариші, працівники служби руху.

Вже не один рік працює Іван Федорович Компанієць заступником начальника аеропорту по руху. На його очах молоді пілоти, випускники авіаційних училищ, ставали спеціалістами своєї справи, командирами повітряних кораблів. Разом зі старшим диспетчером, колишнім льотчиком, комуністом І. С. Кириловим вони бажали високого неба О. Гуменюку, В. Ващенку та багатьом іншим. Виростали у молоді крила, відповідальнішими ставали їх посади, рейси — довшими. Вони були свідками, як набирав висоту молодий пілот Опанас Кузьмович Гуменюк.

ЕКІПАЖ — ДВА ВАСИЛІ

Василь Ващенко — молодий командир літака. З ним і другим пілотом Василем Ковальовим ми з фотокореспондентом Василем Ковпаком зустрілись якраз перед відльотом їх «АН-2» по маршру-

(Закінчення на 2-й стор.)

ВСЕ ВИЩЕ І ВИЩЕ...

(Закінчення. Початок на 1-й стор).

ту Кіровоград — Голованівськ — Гайворон — Ульяновка.

По аеропорту оголошено номер рейсу і маршрут слідування. Попереду пасажирів, що поспішають на посадку, йдуть два льотчики. Мине кілька хвилин, і «АН-2» візьме курс на захід.

У комсомольців Анатолія Московського, Віктора Гриценка і Віктора Шевова інша робота. Хлопців знають в багатьох колгоспах області. Їх крилаті «хіміки» накрутили на гвинти тисячі кілометрів над полями.

А якщо з людиною трапилось нещастя, льотчики поспішають на її виклик... З Новомиргорода терміново запросили медичну допомогу. Поранення грудної клітки. Лікарі обласної лікарні Валерія Найко і Едуард Іонов вилетіли, щоб врятувати життя хворого. «ЯК-12», що його веде командир Павло Єрьоменко, через двадцять хвилин буде на місці.

Ріжуть гаряче липневе повітря гвинти. Летять пасажирські, санітарні, «хіміки». Задерши вигорілу під сонцем голову, проводжає їх захопленим поглядом хлопчисько. Чи помічає він, як літак йому злегка гойднув крилами? Мабуть, льотчик пригадав своє дитинство і такий же погляд в небо.

Через двадцять хвилин командир літака Павло Єрьоменко доставить лікарів до хворого.
Фото В. КОВПАКА.

«ВИГІДНО, ЗРУЧНО!»

Реклами Аерофлоту закликають: «Бережіть час, літайте на літаках Аерофлоту! Вигідно, зручно!».

Взагалі, немає потреби доводити перевагу повітряного транспорту перед іншим. Це прекрасно розуміють пасажири. Про це красномовно говорять цифри. Тільки за ці півроку по Кіровоградському аеропорту перевезено 52 тисячі 787 пасажирів. Щоденно літаки в свої салони беруть їх більше п'ятисот. Начальник аеропорту С. Пономарьов добре пам'ятає інші часи. Ще років п'ятнадцять тому на повітряних трасах області ходили старенькі «ПО-2». Вони брали лише двох пасажирів, а за день перевозили 25—30 чоловік. Зараз же тільки «АН-24» бере на борт 50 пасажирів.

А мине час, і на повітряні траси області вийдуть нові кораблі. І поведуть їх в політ люди, закохані в голубі дороги, в безмежжя степових просторів, яке відкривається в усій красі лише з висоти орлиного польоту...

В. ГАНОЦЬКИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

ЩОБ ПЛИВТИ В РЕВОЛЮЦІЮ ДАЛІ

НАВЧАННЯ ЗАКІНЧИЛОСЯ.

ТАМІР СТИХ, ледь пропагандист підвівся за столом.

«Ім'я Прометея завжди було символом незламної волі людини-борця, прикладом служіння народу. Іскри вічного вогню Прометея і сьогодні запалюють серця молоді», — почав стиха керівник клубу «Прометей». І в залі Олександрійського Будинку культури, де проходило перше заняття цього клубу, стало зовсім тихо. З великою зацікавленістю присутні прослухали реферати «Ф. Е. Дзержинський — лицар революції», «Ф. Е. Дзержинський — чекіст», «Ф. Е. Дзержинський — товариш дітей», проглянули уривки з п'єс «Грізний рік», «Гра без правил», прочитали і прослухали вірші про незламного борця, переглянули хронікально-документальну кінострічку «Подвиг».

Наступні заняття клубу були присвячені життю і діяльності Я. М. Свердлова, М. В. Фрунзе, В. К. Блюхера, М. Н. Тухачевського, В. І. Леніна.

Я не випадково докладно зупинився на заняттях цього клубу, бо саме клуб «Прометей» у минулому навчальному році був одним із найбільш популярних серед молоді області. А ще — «Глобус», «Кругозір», ряд інших.

Підводячи підсумки навчального року в системі комсомольської політосвіти, треба, перш за все, відзначити, що диференційований підхід до політичного навчання молоді згідно політичної та загальноосвітньої підготовки, згідно її інтересів, стабілізація планів дали можливість пропагандистам повніше задовольнити запити слухачів, залучити до роботи в семінарах, гуртках і політичних клубах нове поповнення.

В системі комсомольської політосвіти області працювало 719 гуртків, семінарів, молодіжних політичних клубів, у яких навчалося більш як 21 тисяча комсомольців і позаспілкової молоді. Крім того, близько 9 тисяч членів ВЛКСМ навчалося в системі партійної освіти або вивчали марксистсько-ленінську теорію самостійно.

Велика увага приділялася поліпшенню якісного складу та підвищенню майстерності комсомольських пропагандистів, серед яких більшість — комуністи з вищою освітою. Так, Олександрійський міськком комсомолу не тільки регулярно проводив семінарські заняття пропагандистів, а й організував при вечірньому університеті марксизму-ленінізму дворічний факультет комсомольського активу, перший курс якого вже закінчило 28 чоловік. Добре було сплановано навчання пропагандистських кадрів у Маловисківському, Новоукраїнському районах. Тому саме в цих районах добре працювали гуртки і політичні клуби. Значно поліпшилася якість занять у Добровеличківському, Петрівському районах.

Значне місце в роботі політичних гуртків, семінарів та політичних клубів приділялося практичним завданням по вивченню історії комсомолу міст і сіл, як одній з форм пізнання подвигу старшого покоління. Так народилися стенди з історії комсомолу у восьми історико-краєзнавчих музеях Ульяновського району, історія 25 комсомольських організацій Долинського району.

Словесна пропаганда комуністичного світогляду повинна доповнюватись дією, ритуалом, звичаєм, традицією. Ось тому всі визначні події в житті комсомолу області починалися походами до пам'ятників В. І. Леніну та пам'ятників загиблим героям. У Кіровограді, Олександрії, Знам'янці, Кремгесі та ряді інших міст і районів стали традиційними факельні походи в День Перемоги.

400 переможців соціалістичного змагання серед молоді області, оголошеного на честь XV з'їзду ВЛКСМ, побували в день відкриття з'їзду на Красній площі, поклали вінки від степової Кіровоградщини до підніжжя Мавзолею і поклялися від імені 100-тисячної комсомолії області на вірність ідеям Ілліча.

Зараз молодіжні колективи включилися в змагання за право поїздки по місцях революційної, бойової і трудової слави радянського народу, за право рапортувати в Москві Володимиру Ілліч про трудові звершення комсомольців і молоді в день 50-річчя Радянської влади.

За рік навчання зміцніли зв'язки комсомольських пропагандистів з культпрацівниками. Методичні ради, що були створені при кожному райкомі й міськкомі комсомолу і до яких ввійшли представники районних відділів культури, бібліотек, товариства «Знання», допомогли координувати роботу клубів і бібліотек з програмами політичних гуртків і семінарів. У бібліотеках області було відкрито 163 методичних куточки, де слухачі гуртків могли одержати потрібну літературу, консультацію.

Заключні заняття в гуртках, семінарах та політичних клубах області, на відміну від попередніх років, пройшли здебільшого у формі диспутів, читацьких конференцій, туристських походів по місцях революційної, бойової та трудової слави радянського народу.

Слухачів клубів «Батьківщина» Знам'янського району повели у похід по місцях партизанських боїв у Чорному лісі колишній секретар підпільного райкому партії М. Е. Сосновський, колишній начальник штабу партизанського загону Ярош та учасники партизанського руху на Знам'янщині В. В. Горб і М. В. Горб.

У комсомольській організації Кіровоградського швейного об'єднання стало традицією заключне заняття проводити в формі ленінського уроку. Нині тут було проведено ленінський урок по роботі В. І. Леніна «Великий почин». На урок запросили не тільки молодь, а й майстрів змін, керівників цехів, спеціалістів. Комсомольці зробили аналіз виконання заходів, присвячених 50-річчю Радянської влади, викрили ряд недоліків у роботі поточних ліній, причини браку, розбазарювання електроенергії; внесли пропозиції по дальшій боротьбі за економію та бережливість.

У гуртку «Кругозір», що працював у колгоспі імені Пархоменка Добровеличківського району, заключне заняття пройшло у вигляді диспуту на тему «Мета твого життя». Диспут був цікавим. І важливо, що запальність молодих часто доповнювалася зрілими виступами старших товаришів, керівників колгоспу, які теж прийшли на заняття.

До речі, в цьому гуртку і попередні заняття були цікавими, часто проходили у формі бесід з учасниками революції, ветеранами села. Розповідь пропагандистів Т. Писаренко і Г. Гуртовенко часто доповнювали кадри діафільмів, плакати.

Не все і не всюди було бездоганним. Деякі комітети комсомолу Новоархангельського району поставилися до організації навчання молоді в політичних гуртках і клубах формально. В переважній більшості гуртків цього району дуже мало було неспілкової молоді. У ряді гуртків і клубів району заняття проводилися сухо, слухачі не діставали відповідного емоційного заряду. Подібні вади мали місце в гуртках і клубах політосвіти Голованівського, Олександрівського районів.

Формуючи світогляд молоді, треба глибше, повніше показувати торжество ленінських ідей, досягнення радянського народу за славне п'ятдесятиріччя, використовуючи Тези ЦК КПРС «50 років Великої Жовтневої соціалістичної революції». А це значить, що пропагандист повинен вміти провести бесіду, ленінський урок, теоретичну конференцію, ленінське читання.

Завдання комітетів комсомолу — узагальнити досвід кращих пропагандистів, поширити його, використовуючи пресу, випустивши спеціальні листівки. З метою заохочення доречно рекомендувати кращих пропагандистів для творчих поїздок по країні, за кордон. Доцільно практикувати підготовку комсомольських пропагандистів влітку, використавши для цього будинки відпочинку, табори комсомольського активу.

При комплектуванні комсомольської політсітки на наступний навчальний рік особливу увагу треба звернути на збільшення політичних клубів «Орбіта». Практика показала, що ці клуби — добра школа навчання комсомольського активу. Виправданим буде і збільшення семінарів «Молодь і суспільний прогрес». Цей семінар відвідували у минулому році близько двох тисяч юнаків і дівчат, хоч молоді з середньою освітою значно більше. Деякі комітети комсомолу до цих пір скаржаться на складність програми семінару. Пропагандист Г. Комлєв з Олександрії та ряд інших довели, що ці семінари можна проводити цікаво, емоційно, якщо частіше практикувати диспути, ленінські уроки.

У зв'язку з переходом на п'ятиденний робочий тиждень комітетам комсомолу необхідно ширше практикувати самостійне вивчення юнаками та дівчатами марксистсько-ленінської теорії. Тому треба зарані продумати, як краще контролювати роботу цих людей, як подавати їм практичну допомогу.

НАВЧАННЯ ТРИВАЄ

М. СВЕРБІЙ,
заступник завідуючого відділом пропаганди і агітації обкому ЛКСМУ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО ОБ'ЄДНАНИМИ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ ДЕРЖАВ-УЧАСНИЦЬ ВАРШАВСЬКОГО ДОГОВОРУ

Уряди держав-учасниць Варшавського договору задовольнили прохання Маршала Радянського Союзу А. А. ГРЕЧКА про увільнення його — у зв'язку з призначенням міністром оборони СРСР — від посади головнокомандуючого об'єднаними збройними силами і відзначають його заслуги в галузі розвитку армій держав-учасниць Варшавського договору.

За погодженням між урядами держав-учасниць Варшавського договору головнокомандуючим об'єднаними збройними силами призначено Маршала Радянського Союзу І. Г. Якубовського.

З СВЯТОМ, РИБАЛКИ!

РИБНІ ЗАСІКИ БАТЬКІВЩИНИ

63 мільйони центнерів риби, морського звіра та інших дарів моря має зібрати на стіл народний в ювілейному році Радянської влади дружна 600-тисячна рибальська сім'я.

За минулі 50 років рибна промисловість країни з кустарного промислу перетворилась в індустріальну галузь народного господарства. Тепер у нашому розпорядженні понад 20 тисяч великотоннажних траулерів, плавучих баз, рефрижераторів.

У цій п'ятирічці помітно збільшиться вилов риби у внутрішніх водоймах — ріках, озерах, водоймищах, ставах.

Планом ювілейного року намічено випустити понад три мільйони тонн різної рибної продукції. Порівняно з 1966 роком значно зросте виробництво філе, копченої продукції, баликових і кулінарних виробів, свіжих та морожених рибних напівфабрикатів, делікатесної продукції з далекосхідних лососевих риб та оселедців.

(ТАРС).

Вийшли в море рибалки кремгесівського рибрадгоспу імені Петровського.
Фото В. КОВПАКА.

СПРАВІ РЕВОЛЮЦІЇ ВІРНІ

IV ЗЛІТ ПІОНЕРІВ УКРАЇНИ

КИЇВ, 6 липня. (РАТАУ). Сьогодні в Київський філіал Центрального музею В. І. Леніна прийшли делегати IV республіканського зльоту юних піонерів. Дорогих гостей зустріли екскурсоводи, старі більшовики. Уважно слухають розповіді про юнацькі роки, революційну боротьбу Володимира Ілліча діти шахтарів Донбасу, лісорубів Буковини, льонарів Волині, хліборобів Миколаївщини, портовиків Одеси.

Одна за одною заповнюють кінолекційний зал музею піонерські делегації областей. Зі словами спогадів звертаються до них один з організаторів Червоної гвардії в Харкові, член КПРС з березня 1917 року Ф. З. Минайленко, колишній путіловець, боєць першого Червоногвардійського загону робітничої молоді Петрограда, член КПРС з березня 1917 року А. І. Афанасьєв, ветерани ленінської партії І. К. Матусевич, М. С. Подшивалін, М. В. Вишневський, Л. М. Дашевська.

На пам'ять про зустріч піонери піднесли старим комуністам сувеніри, зроблені своїми руками.

— Є і у нас в школі ленінський музей, — сказав учень сьомого класу Малосмілянської середньої школи Черкаської області Володя Любник. — Тепер в ньому буде ще один експонат. Я обов'язково напишу про вас, що побачив і почув у Києві.

А ввечері делегати зльоту зібралися біля пам'ятника героям Великої Жовтневої соціалістичної революції — робітникам і солдатам, які загинули смертю хоробрих в боях за владу Рад у 1917 році. Тут відбулась урочиста лінійка, присвячена пам'яті героїв.

Під розгорнутими прапорами київського заводу «Арсенал» імені В. І. Леніна та республіканської піонерської організації почесну вахту біля пам'ятника несли піонери. В гості до дітей прийшли старі комуністи, учасники збройного повстання арсенальців, ветерани громадянської та Великої Вітчизняної воєн, передовики виробництва. Вони розповіли юним ленінцям про героїчний шлях, пройдений нашою Батьківщиною за 50 років Радянської влади.

Піонери вшанували хвилиною мовчання пам'ять полеглих героїв, поклали біля підніжжя пам'ятника гірлянди й букети квітів.

* * *

КИЇВ, 7 липня. (РАТАУ). Імена майстрів «Золоті руки» багатьох київських підприємств добре відомі піонерам України. Та одна річ чути про героїв праці, інша — побачити їх за роботою біля верстата, у відвертій розмові розпитати про секрети творчості. Знайомству делегатів IV республіканського зльоту юних піонерів із знатними передовиками київських заводів «Арсенал» імені В. І. Леніна, «Точелектроприлад», «Ленінська кузня», «Більшовик», фабрик — швейної імені Смирнова-Ласточкіна, кондитерської імені К. Маркса, Дарницького шовкового комбінату та інших підприємств столиці України був присвячений сьогоднішній день на зльоті. Він пройшов під девізом: «Слава праці!».

Ввечері делегати і гості зльоту побували в заміських піонерських таборах, де відбулися зустрічі з юними ленінцями столиці республіки. Біля вогнищ дружби лунали піонерські пісні.

Девіз фестивалю — ДРУЖБА

ЛЬВІВ, 6 липня. (РАТАУ). Сьогодні другий день тут проходить фестиваль дружби радянської і чехословацької молоді, присвячений 50-річчю Великого Жовтня. Він став днем нових знайомств, дружніх зустрічей та обміну досвідом.

Зранку почали роботу політичні семінари й клуби. Тут обговорювалось широке коло питань про виховання молоді на революційних, бойових і трудових традиціях радянського і чехословацького народів, проблеми міжнародного молодіжного руху.

Новим для подібних форумів були зустрічі за професіями. Спільну мову знайшли одразу ж, як тільки потиснули один одному руки, інженер-будівельник Мірія Францоуз і секретар комітету комсомолу однієї з будівельних організацій Львова Володимир Хиля. Перший — будує мости на дорогах Чехословаччини, а другий — житлові будинки в старовинному українському місті. Коли вони прийшли на одну з будов, у них виник жвавий обмін думками з приводу застосування збірного залізобетону та доцільного використання окремих машин.

Гірники Львівсько-Волинського вугільного басейну радо зустріли своїх побратимів — чехословацьких шахтарів Йосифа Дурчака, Інджиха Фойтіка та Маріана Мініха. На шахті № 6 «Великомостівська» гості уперше побачили і дали високу оцінку новим комбайнам — «КМ-100» і «КМ-87».

Молоді вчені вели розмову про соціологічні дослідження і проблеми виховання молоді. Кандидат історичних наук Московського державного педагогічного інституту імені В. І. Леніна Володимир Сулемов, завідуючий соціологічною групою ЦК ЧСМ Зденек Углірж, керівник групи соціології ЦК ВЛКСМ Владислав Мостовий підкреслили необхідність повніше використовувати наукові дослідження в практичній діяльності.

День ознаменувався подіями і в культурному житті. В кінотеатрах міста почався огляд радянських й чехословацьких фільмів. Книгарня «Дружба» стала місцем виставки видань Праги і Братіслави, а також творів чеських і словацьких письменників, перекладених на російську та українську мови.

Працівники преси, радіо і телебачення обох країн, які висвітлюють фестиваль, незважаючи на безліч справ, знайшли час поговорити про громадський обов'язок журналіста. Цікаву виставку побачили кіно- та фотолюбителі.

День закінчився великим і змістовним концертом художньої групи чехословацької делегації.

* * *

Радісною подією для учасників свята і трудящих міста став приїзд до Львова першої жінки-космонавта В. Ніколаєвої-Терешкової та льотчика-космонавта О. А. Леонова. У фестивалі також беруть участь маршал Радянського Союзу А. І. Єременко і генерал армії Д. Д. Лелюшенко, які командували військами під час визволення Чехословаччини від німецько-фашистських загарбників.

Люди з Кріпіни мужності

В. ПОГРІБНИЙ

Є орден імені Єгорова

(Закінчення. Початок в газетах за 9, 12, 14, 17, 26, 28, 31 травня, 7, 9, 23, 28 червня та 5 і 7 липня).

СТАНЦІЯ СВЯТИЙ АНДРЕЙ

Коли вже після війни Олексій Семенович Єгоров зустрічався зі своїми товаришами по зброї — чехословацькими партизанами, заходила мова про справжню дружбу. І кожен говорив тоді: «Вона народилася в горах...»

Що малося на увазі? Друзі пізнаються в біді. Дружба випробовується у вогні. Для бригади Єгорова, як і інших партизанських загонів, великим випробуванням були зимові місяці сорок четвертого і сорок п'ятого. Після запеклих боїв за Банську Бистрицю, Ружемберг, Турчанський Мартин, бригада змушена була йти в гори. Зимова дорога в горах. Благенько одягнені, голодні, безперервним ланцюгом піднімалися до Прашової озброєні люди. Від перевалу до перевалу. У шалені зав'юги партизани бралися за вірьовку, бо ж один необачний крок — бездонна прірва, смерть у сипучих снігах. З чоловіками ішли й жінки.

Непосильні ноші — зброя, продукти, медикаменти, — круті підйоми, скажений холодний вітер, недоспані ночі — ніщо не могло породити у них відчай, ніхто не чув від них стогону. Крім всього, вони були жінками, матерями...

Повз базу бригади ішли загони, що пробиралися до Дукельського перевалу, де вже билися з ненависними загарбниками частини Радянської Армії та 1-й чехословацький армійський корпус. Партизани просили підмоги.

— Що будемо робити? Запасів у нас не так уже й багато, — питав Єгорова Василь Мельниченко, який відав бригадною розвідкою.

— Нагодувати і дати на дорогу, — коротко відповідав командир. — Ми недалеко від долин. Ще дістанемо. Якщо ні — загинемо разом...

Це вже було почуття рідного брата.

Там, в долинах, партизани Єгорова мали свої вуха і очі. Прості словаки — жінки, підлітки, старики — повідомляли зв'язківців про небезпеку, збирали продукти і зброю, споряджали в дорогу нове поповнення. І чи варто говорити про те, що кожен був готовий до страшної розправи карателів.

Цікавий випадок розповідає Олексій Семенович:

— З двома товаришами я збирався їхати на зв'язок з підпільниками. В Буковцях зайшли в корчму. Господиня дала нам цивільний одяг. Коли я переодягався, викладав свої речі, вона побачила у мене фото дружини і дітей. Довго дивилася вона на незнайому російську жінку, на дітей і сказала:

— Які ви... Залишили сім'ю, дітей, щоб допомогти нашій багатостраждальній землі звільнитися від загарбників...

На станції Святий Андрей ми сіли в поїзд, поїхали і після виконання завдання повертаємося цим же шляхом. За вікном пробігають назви станцій німецькою мовою. Ми боялися, щоб не пропустити свою, Святий Андрей. Поспішили і вийшли не на тій, що треба. До Святого Андрея залишалося кілометрів сім. Поки ми обдивлялися і вирішували, що робити, поїзд поїхав. Нам не лишалося нічого робити, як іти пішки. Йдемо понад залізницею. Назустріч нам — велосипедист. Зупинився.

— Ви Єгоров? — питає.

Я хотів відповісти, що ні, а потім передумав.

— Так, Єгоров.

— Негайно тікайте. Фашисти дізналися, що ви маєте їхати поїздом. Станція оточена.

Виявляється, що словацькі друзі взнали про небезпеку і вже не думали бачити нас живими. Наш рятівник теж знав про засаду. Ми обійшли станцію і прийшли у Буковці з іншого боку. Нас, як воскреслих, почали обіймати, цілувати.

Обіймав і цілував той, хто залишався поза підозрою гестапо. А коли підпільник, партизан потрапляв до рук фашистських карателів, то вмирав після нелюдських тортур, але гітлерівські унтери не могли потішитися добутими відомостями. Уста були мертвими — брати-росіяни, брати-словаки ставали невловимими.

Ніколи не забудуться останні хвилини життя комісара підпільного загону в селі Медзибродах Яна Дроппа. В листопаді сорок четвертого сюди його направило командування бригади. Як і Йозеф Подгора, Вандилин Ваштик та інші, він добував цінні відомості про переміщення противника, оборонні рубежі, місцезнаходження військових складів. Він, більше ніж хто, знав бригаду, бо був її улюбленцем. І ось Ян Дроппа, випустивши у ворога кулю останнього патрона, потрапляє до рук карателів. Він ні слова не сказав гестапівцям, чесно дотримав клятву партизана. Коли його вели на страту в Медзибродах, він кидав гнівні слова в обличчя катам.

Гітлерівський офіцер підходить до Яна, хоче вже начепити йому петлю. Зі словами: «Геть фашистська погань! Я не дозволю, поки живий, щоб твої криваві руки доторкнулися до мого тіла!» з усієї сили вдарив ногою карателя, збивши його з ніг. Він сам просунув голову у петлю і зіскочив з ящика...

О. С. Єгоров. 1967 рік.

І зрозуміло, чому плакали партизани, як про те розповіла у своєму листі Штепанка Урбанкова, дізнавшись від Єгорова про смерть Яна Дроппа.

Фашисти не могли миритися з тим, що у них в тилу існує ціла партизанська країна, яка нищить їх і крушить. Вони не могли вберегти жодної таємниці. Крім того, що партизани, і першою — бригада Єгорова, завдавали серйозних ударів по комунікаціях ворога, громили гарнізони міст і сіл, кожного дня з гір Словаччини в Український штаб партизанського руху надходили десятки важливих повідомлень про дислокацію, дії гітлерівських військ. Загарбники будь-що прагнули стерти з лиця землі партизанські батальйони. В бригаду засилали шпигунів і провокаторів. В одному з сіл під час бою в спину були перестріляні всі керівники одного з загонів.

Але не вдалося шпигунам зробити більшого. І цьому сприяли не тільки радіограми з центру, у яких робились попередження про засилання шпигунів, чехословацькі партизани розпізнавали злочинців, жоден не йшов на зраду, і плани фашистів залишалися всього-на-всього намірами. У снігові зав'юги, в шалений мороз спускалися з гір партизани, щоб запалити в долинах вогонь священної помсти.

Стоять на могилах під Банською Бистрицею, у Подбрезово, біля станції Немецька високі, печальні монументи. Лежать в могилах словацькі, російські, українські, французькі хлопці.

1949 рік. О. С. Єгоров (сидить третій зліва) приїхав на святкування 10-ї річниці Словацького повстання. Ліворуч — Борис Полевой. Праворуч другий — командуючий партизанським рухом полковник Осмолов. Стоїть напроти Єгорова Йозеф Подгора. Зліва — прапор бригади.

ПЕРЕВАЛ АЛЬОШІ

На початку травня 1945 року товариші поздоровляли майора Олексія Єгорова з присвоєнням йому високого звання Героя Радянського Союзу. Це за Ковельський вузол, за ту місію, яку він ніс, — чесно, як належить комуністові, — на братській чехословацькій землі.

Високо оцінений подвиг Єгорова в самій Чехословаччині. Його нагороджено орденом Яна Жижки, двома орденами Партизанської Зірки, Золотим орденом Повстання І ступеню, орденами Військового Хреста, «За хоробрість», медалями.

(Закінчення на 4-й стор.).

Люди з країни мужності

В. ПОГРІБНИЙ.

Є орден імені Єгорова

(Закінчення).

Іменем його названі площа і вулиця у словацькому місті Банській Бистриці, перевал у Низьких Татрах.

В Чехословаччині не мислять великого торжества без присутності колишнього відважного командира партизан. Його запрошували на 1-у, 5-у, 10-у, 15-у, і, нарешті, 20-у річницю Словацького повстання 1944 року. Єгоров брав участь у конференції чехословацьких істориків. Напередодні святкування 20-річчя Словацького повстання уряд Чехословаччини встановив орден «Зірка Єгорова». У дні свята цей орден вручили Олексієві Семеновичу.

— Що пережили ви у ті хвилини? — запитав я Олексія Семеновича. — Вам прикріпили орден вашого імені. Ви були з товаришами по зброї на перевалі Альоші. Які почуття переживали?

І на це Олексій Семенович відповів короткою розповіддю про один випадок.

Це сталося під час святкування річниці Словацького повстання. Мав відбутися військовий парад, який відкривали чехословацькі партизани. На трибуну, де був і Олексій Семенович, прийшов представник від колишніх месників і звернувся до тодішнього президента Бенеша:

— Хай попереду колони партизан іде командир Єгоров.

Бенеш не заперечив. Тоді Єгоров запитливо подивився на представника нашого уряду, мовляв, як тут зробити. Той підбадьорливо кивнув головою. І майор Єгоров очолив колону. А пізніше представник уряду сказав:

— Справа не в вас, як окремій особі.

Справа в наших братніх народах, в нашій бойовій дружбі, скріпленій пролитою кров'ю. І треба показувати це. Треба демонструвати цю дружбу.

Орден «Зірка Єгорова».

— Я був гордий за наших радянських людей, за нашу землю, — закінчив Олексій Семенович. — Чехи і словаки люблять наш народ. І це недарма. Заради братерства віддавали наші хлопці на їхній землі свої молоді життя.

ЛИСТИ, ЛИСТИ...

Кожен день Олексієві Семеновичу надходять листи від ветеранів війни. Надіслав з Ростовської області спогади колишній боєць Павло Фулитко. Колишній заступник командира авіачастини просить клопотання нагородити за героїзм і мужність «Зіркою Єгорова» пілотів, що доставляли у Татри зброю для чехословацьких і радянських партизан.

Уривками одного з листів хотілося б закінчити розповідь про Героя Радянського Союзу О. С. Єгорова. Його надіслала колишній директор підприємства в Алма-Аті, на якому працював Єгоров до війни.

«Здрастуйте, дорогий Олексію Семеновичу!

Я і моя сім'я поздоровляємо Вас з Зіркою Вашого імені. Дуже рада і горда за Вас... Гадаю, що не забули мене, а я часто думаю, що не зняла б я тоді з Вас броню, не вговорила б військкома — не були б Ви тим, ким є зараз. І інше могло б бути. Могло бути, що Ви могли загинути. Ось це страшно. Я пам'ятаю, як Ви мене вмовляли, щоб я Вас відпустила на фронт, говорили: «Її син воює, а мене не пускає». Я рада і щаслива від того, що все так закінчилось...

А тепер дозвольте по-материнськи міцно обійняти і поцілувати.

Михайлова».

Подвиги вшановуються, подвиги не забуваються.

Від редакції: Редакція обласної газети «Молодий комунар» щиро вдячна Героєві Радянського Союзу О. С. Єгорову, який дав можливість скористатися цінними матеріалами, фотодокументами, що розповідають про партизанський рух на Україні та в Чехословаччині в період минулої війни.

„Мене звуть Тетяна Павлівна"

За вікном автобуса миготіли дерева, пролітали поля. Все знайоме, таке ж, як і на Кіровоградщині, а от на душі — тривожно. Бо це ж перша в житті самостійна педагогічна практика. «Чи зумію керувати класом, чи полюблять мене хлопчики і дівчатка?» — не давала спокою думка.

І ось тихим подвір'ям входить до Матусівської середньої школи Шполянського району, що на Черкащині, студентка-практикантка Кіровоградського педінституту Таня Чуприна. «Що чекає мене за цими стінами?»

— Нова француженка, нова француженка! — пронеслося за дверима класу.

Серце немилосердно калатає. «Тільки б витримати, не повернути назад». Твердою ходою крокує до столу. Кожен її рух супроводжують десятки пар уважних очей.

— Мене звуть Тетяна... Павлівна, — мовила і ненароком посміхнулася. А у відповідь десятки щирих посмішок.

Слухаючи поздоровлення ректора педінституту Ф. Г. Овчаренка на випускному вечорі, Таня снує нитку спогадів, згадує листи, які весь час присилали учні «своїй Тетяні Павлівні». Написав навіть Микола-восьмикласник. При згадці про нього Таня крадькома зітхає. Скільки разів плакала, скільки уроків він їй зірвав. А все ж знайшла стежину до його серця. Запросила на заняття танцювального гуртка, яким керувала. А коли Микола по-справжньому захопився заняттями, поставила умову: або бешкетувати і одержувати двійки, або ходити в гурток. Результат: поведінка — «5» і непогані успіхи в навчанні.

«Приїжджайте до нас, — пише Микола, — ми всі вас чекаємо». І неначе підтвердження його слів, лист директора школи в ректорат інституту: «Просимо направити випускницю Т. П. Чуприну до нас...»

Вагань і роздумів не було. Полюбилися дівчині прості і щирі матусівці, щиросерді сільські хлопчики і дівчатка, колеги, які допомагали їй оволодіти педагогічною майстерністю, виручали і втішали в скрутну хвилину. Незабаром знову ввійде Таня в Матусівську середню школу вже повноправним членом педагогічного колективу.

А разом з нею на самостійну стежину вийшли випускники педінституту Микола Нещадін, Зоя Латюк, Валя Барабаш, Неля Поліщук, Тая Саладаєва і ще більше трьохсот їх колег. Перед кожним з них — хвилюючі перші уроки, перші знайомства, перші трудові успіхи.

В. БЕЗРЕКА,
секретар комсомольського бюро фізико-математичного факультету Кіровоградського педінституту.

РОСІЙСЬКА МОВА ЗА РУБЕЖЕМ

ПОНАД 500 000 зарубіжних громадян вивчають російську мову. Вона входить в обов'язкову програму університетів і шкіл більшості країн світу. Семінари, курси і гуртки російської мови працюють при товариствах дружби з Радянським Союзом у 52-х зарубіжних державах.

В Москві працює науково-методичний центр при Московському університеті. На просьбу зарубіжних організацій представники центру проводять консультації, виїздять на семінари в НДР, Болгарію, Чехословаччину, Фінляндію, Францію та інші країни.

Науково - методичний центр випустив перший номер журналу «Русский язык за рубежом».

(ТАРС).

БАЧУ НЕБО!

Небо у людини над головою. Голубе, спокійне, знайоме. Мені здавалось, що я його добре знав. Та лише тепер, коли став парашутистом, можу сказати, що бачив його. Вірніше, відчув. І починається з ним знайомство тоді, коли залишається два кроки до люка літака. А потім команда — «Пішов!» Поштовх лівою, тіло стискається, і в груди — тупий удар повітря.

Стрибок. Перший крок в безодню — він завжди згадується. Літак летить вбік, стихає гуркіт мотора. Над головою повисає білою парасолькою парашут, а в грудях спокій і приємне відчуття польоту.

Я й тепер пригадую, як проходив він, перший стрибок. Пригадую і лише тепер зізнаюся, що було боязко. О, тоді я не міг показати це перед товаришами. А коли вже летів, дуже сподобалось. І було трохи ніяково, що перед стрибком так боявся.

А ще не забути мені, як після приземлення друзі й наставники оточили мене і щиро поздоровляли. Я вдивлявся в голубе небо і не вірилося, що тільки-но повернувся звідти. Я чекав цього дня. Скільки разів погода відміняла польоти! Все думалося: сьогодні, сьогодні. Так ні ж — то низька хмарність, то дощ. І ось — нарешті!

Прийшов я в авіаційний спортивний клуб ДТСААФ в 1965 році. До цього теж було бажання стрибати, але мені відмовляли: роками не вийшов. Тепер уже за плечима два роки занять в парашутній ланці. Як у нас кажуть: небо визнало своїм — тепер не відпустить. Дехто йому не подобається. Я бачив новачків, які не захотіли поріднитися з небом: одному не вистачало мужності побороти в собі ляк, інші залишились байдужими до стрибків. Незабаром їх уже не видно було серед парашутистів...

Ті, що залишились, тепер не розкаюються. Небо стало для них близьким і рідним. Як для Віктора Пономарьова. Почав він займатися парашутним спортом разом зі мною. І взагалі, у нас із ним багато дечого співпадає в біографіях. Разом ми навчалися в технікумі сільськогосподарського машинобудування, в цьому році разом закінчили його. Торік на кваліфікаційних змаганнях виконали норми першого спортивного розряду. Тоді ж одержали другий розряд електрик Юрій Смирнов і робітник з «Червоної зірки» Вячеслав Смирнов.

У кожного парашутиста є улюблені стрибки. Але, мабуть, найбільше подобаються стрибки із затримкою. Цікаво падати, робити різні вправи, зустрічатися в повітрі з друзями.

Небо не гарантує від несподіванок. Краще, звичайно, як їх немає і все ж таки...

Трапилося це зі мною на першому стрибку із затримкою. Час вільного падіння закінчився. Я смикнув кільце, але парашут не відкрився. Продовжую падати. Як не дивно, але остраху не відчув. Пригадую настанови тренера Т. С. Салтанової. Відшукую очима ранець — він закритий. Приймаю рішення перевернутись на спину, щоб відкрити запасний парашут. В цей час сильно вдарив потік повітря і ранець відкрився...

Ось, здається, і все, що я можу відповісти на запитання кореспондента «Молодого комунара». Хоч він і не запитав мене, які мої плани на майбутнє, так все ж скажу. Думаю, що ті 128 стрибків, які я здійснив, — це тільки початок. В цьому році піду служити в лави Радянської Армії. Буду проситись у повітряно-десантні війська. Щоб бути ближче до неба, бачити його.

Юрій МЕЛЬОХІН,
спортсмен - парашутист першого розряду.

м. Кіровоград.

КАРІН ВІТТ ДЯКУЄ

В надвечірньому парку В. І. Леніна лине знайома російська мелодія «За рікою, за швидкою». То виступає концертна група юнаків і дівчат з Німецької Демократичної Республіки, які здобувають освіту в радянських вузах. Гості подорожують по Україні й тепер завітали до Кіровограда.

На початку перебування в нашому місті німецькі друзі зустрілися з школярами у піонерському таборі «Юність», дали там концерт. З гордістю одягає червоний галстук студентка Московського державного університету з міста Пірна (НДР) Карін Вітт. Вона вдячно обіймає четвертокласницю Оленку Бондареву, яка подарувала їй цей дорогий сувенір.

— Нам дуже сподобались міста і села України, — говорять шестикурсник МДУ Ліпольд Дітер з Лейпціга і його товариш Ральф Енгельман, студент Московського інституту сталі. — Нас всюди стрічали гостинно. Просимо передати комсомолії Кіровоградської області наш щирий привіт.

ТЕЛЕЕКРАН

НЕДІЛЯ, 9 липня. Перша програма. 9.45 — «Витязі неба». Репортаж з аеропорту Домодєдово, присвячений Дню Повітряного флоту СРСР. (М). 13.10 — «Шлях до музики». (Ленінград). 14.00 — Сьогодні — День рибалки. «А люди ідуть в море». (М). 14.30 — «ТЕК-67», (К). 15.00 — Всесоюзний телефестиваль хліборобів. (М). 16.30 — «Музичний кіоск». (М). 17.00 — Програма передач. (К). 17.10 — Для малят. «Дудерик». (К). 17.40 — «Клуб кінемандрівників». (М). 18.45 — Міжнародні змагання з легкої атлетики на приз братів Знаменських. (М). 20.40 — Теленовини. (М). 21.00 — «Ангел блаженної смерті». Новий художній фільм. (К). 22.30 — «День поезії-67». «Натхнення». (К). 22.50 — Естрадна програма (М).

Друга програма. 21.00 — Художній фільм «Стережись автомобіля». (М). 22.40 — Телевізійне вікно сатири. (М).

ПОНЕДІЛОК, 10 липня. Перша програма. 16.30 — Урочисте відкриття республіканського фестивалю художньої самодіяльності, присвяченого 50-річчю Великого Жовтня. (К). 18.00 — «До Дня здоров'я». (Кіровоград). 18.10 — Телереклама. (Кіровоград). 18.15 — Телефільм. (Кіровоград). 18.30 — Концерт естрадного оркестру під керівництвом Б. Ренського. (Кіровоград). 20.00 — Республіканський фестиваль художньої самодіяльності. В перерві — міжнародний огляд. (К). **Друга програма.** 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — «Українські народні пісні». (К.). 11.40 — «Зимовий ранок». Новий художній фільм. (К). 18.00 — Телевісті. (К). 18.30 — «Зимовий ранок». Новий художній фільм. (К).

ВІВТОРОК, 11 липня. Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.15 — Телефільм та художній фільм «Пароль». (Кіровоград). 16.50 — Для дошкільників і молодших школярів. «Про дружних і веселих». Лялькова телевізійна вистава. (М). 17.10 — До 50-річчя Великого Жовтня. «Тисяча плюс ікс походів». (К). 17.40 — «Здоров'я — всьому голова». (К). 18.00 — Телевісті. (К). 18.20 — Концерт на замовлення медичних працівників. (К). 18.55 — Програма передач. (К). 19.00 — До 50-річчя Великого Жовтня. На допомогу вивчаючим марксизм-ленінізм. «Повна, остаточна перемога соціалізму в СРСР — підсумок всесвітньо-історичного значення». (К). 19.40 — Л. Леонов — «Нашала». Спектакль Дніпропетровського театру імені М. Горького. (К). 21.40 — Телефільм «Лебедина пісня» та художній фільм «Пароль». (Кіровоград). **Друга програма.** 11.15 — Програма Фрунзенської студії телебачення. (М). 12.00 — «Лісові галявини». Телефільм. (М). 12.25 — «Стандарти СРСР». (М). 17.00 — «Гості з Буга». Творчий звіт Миколаївського театру. (Дніпропетровськ). 19.00 — Дніпровські новини. (Дніпропетровськ). 19.15 — «На головному напрямку». (Дніпропетровськ). 19.35 — Передача для молоді. «Що там за порогом?» (Дніпропетровськ). 20.40 — «Його звуть Сухе-Батор». Художній фільм. (К).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 01287. Індекс 01197. Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2. Зам. № 3135. Тираж 32 600.